

in the process of blended learning and determines that such classes should be well structured, contain a variety of methods and forms of teaching, and ensure interaction between the teacher and the student. It is noted that in the process of studying the discipline "Informatics", the teacher conducts lectures, laboratory work, seminars, practical classes, project work in teams, provides tasks for independent work based on textbooks and notes, and consultations. And the training of specialists in software engineering or in the field of electronics, automation and electronic communications is focused on the formation and development of basic professional competencies in the study of modern methods and technologies of software development, computer and computer network architecture, database management systems, design processes of information and telecommunications networks, testing of information systems and computer applications, and the organization of computer information protection.

The authors conducted a survey among students of the Kyiv Applied College of telecommunications regarding the risks that may arise in the process of blended learning when teaching the discipline "Informatics". It is noted that in order to increase the effectiveness of blended learning, it is necessary to: structure classes well; use a variety of methods and forms of teaching; ensure interaction between the teacher and students; prepare teachers to teach computer science in the process of blended learning. The structure of classes in the discipline "Informatics" in the process of blended learning is developed and it is noted that it allows to ensure effective training of students.

Key words: blended learning, institutions of professional higher education, educational process, telecommunications, information and communication technologies, computer science.

УДК 378.147.015.30:74.012

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.95.12>

Костюк О. П.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ В КОНТЕКСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ МИСТЕЦЬКИХ ЗНАТЬ У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

Естетичну свідомість майбутнього дизайнера можна охарактеризувати як своєрідну форму духовного розвитку, яка розкриває глибину естетичного бачення світу, виявляє прагнення до краси, рівноваги, досконалого. Розуміння мистецтва представлене як втілення досконалої майстерності віддзеркалення реальності, осмислюючи яку людина через систему художніх образів певними засобами й прийомами пізнає, усвідомлює, естетично оцінює й творче інтерпретує мистецький твір. Розкрито специфіку взаємозв'язку мистецтва і дизайну, що базується на виділенні спільних елементів, таких як креативність, візуальні елементи, естетичне сприйняття, візуальна грамотність. В цьому контексті зазначено, що креативні якості як важливіші ознаки професійного становлення майбутнього дизайнера впливають на творчу самореалізацію, самоорганізацію, розвиток естетичних поглядів, а отже, й на формування естетичної свідомості; візуальні елементи є основою для створення композиції й відіграють значну роль для створення естетично привабливих і значущих творів мистецтва чи дизайну; естетичне сприйняття, естетичне оцінювання та творча інтерпретація для майбутніх дизайнерів є необхідними складовими щодо осмислення явищ і предметів в системі професійної освіти; візуальна грамотність обумовлює сприйняття видимого середовища одночасно із здатністю майбутнього дизайнера естетично сприймати, використовувати та інтерпретувати візуальні образи, виражати думки, емоції, смисли, естетично свідомо продукувати їх в інформаційно-комунікативному просторі. Акцентовано увагу на тому, що для дизайнерів набуті знання з галузі мистецтва активізують естетичну обізнаність; можуть слугувати джерелом креативності, що спонукає нестандартно мислити, експериментувати з новими ідеями та розширювати естетичну свідомість у межах дизайну; спонукають до розвитку критичного мислення, що є невід'ємною складовою естетичної свідомості. Зроблено висновок, що в реаліях сучасного мінливого інформаційно-комунікативного простору сучасна професійна освіта у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів має орієнтуватися на естетичну спрямованість освітніх програм. Перспективним напрямом вважаємо впровадження в освітній процес освітніх компонентів з орієнтацією на цифрову естетику для проєктування естетично привабливих вебсайтів, візуальних контентів, платформ електронного навчання; активного застосування мультимедійних інструментів на основі відео, графіки, анімації та інтерактивного моделювання; зосередження на візуальній грамотності через візуальні медіа, інтерпретацію творів мистецтва й створення нових дизайнерських проєктів з урахуванням традиційних естетичних уявлень й напрямів сучасного дизайну; впровадження креативних підходів, активізації процесів критичного мислення та естетичної обізнаності як засобів формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

Ключові слова: естетична свідомість, майбутні дизайнери, мистецтво, дизайн, естетичне сприйняття, візуальна грамотність, професійна освіта.

Сучасний мінливий інформаційно-комунікативний простір спонукає педагогічну науку фокусувати свою увагу на естетику в освіті. Естетичні принципи застосовуються до різних аспектів викладання та навчання, починаючи від цифрового дизайну та мультимедіа до сприяння культурній обізнаності та творчості. Цей процес відображає визнання того, що естетика може вдосконалювати освітній досвід в професійній освіті, адаптуючись до потреб здобувача вищої освіти 21-го століття загалом й майбутнього дизайнера зокрема. Педагогічна наука, вивчення викладання та навчання, розвивалася у відповідь на зміну суспільних і культурних

процесів. У цьому контексті, концепція естетики в професійній освіті дизайнерів набула важливості. Естетичні аспекти зосереджені на оцінці краси, мистецтва, а також на розвитку почуттів і творчості, що відіграє вирішальну роль у сприянні цілісного розвитку та підвищенні якості у підготовці майбутніх фахівців.

Тож, аналіз взаємозв'язку мистецтва та дизайну в контексті визначення ролі мистецьких знань у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів є основною **метою пропонованої статті**.

Сучасна естетика функціонує як метатеорія в царині мистецтва, формуючи методи, за допомогою яких культивується та виражається людська чуттєвість. Вона має значний вплив на художню культуру суспільства. Завдяки взаємодії з іншими науками, включаючи етику та психологію, естетика відіграє вирішальну роль у розкритті здатності особистості до творчості та її морально-етичних здібностей [2, с. 4].

Визначаємо, що естетичну свідомість майбутнього дизайнера можна охарактеризувати як своєрідну форму духовного розвитку, яка розкриває глибину естетичного бачення світу, виявляє прагнення до краси, рівноваги, досконалого. Витоки естетичного кореняться в красі, і в цьому контексті мистецтво виступає як невичерпне та об'єктивне джерело краси. Це означає, що мистецтво активно сприяє розвитку витонченого почуття естетики. Зрозуміти сутність справжнього мистецтва, зрозуміти його цінність, відрізнити його від того, що не є мистецтвом, і виявити його вплив на особистість має важливе значення для формування естетичної свідомості.

У загальному розумінні мистецтво втілює досконалу майстерність віддзеркалення реальності. Визначним привілеєм мистецтва є його здатність осягати цю дійсність, розкривати й заглиблюватись у внутрішній світ людини. Тим не менш, основна сутність мистецтва залишається незмінною протягом всієї історії людства. Завдяки мистецтву як форми естетичної свідомості людина отримує можливість впливу і на загальний розвиток суспільства, і активізує здатність формувати, змінювати та творити «за законами краси» свій духовно-практичний світ. В цьому сенсі мистецтво має потенціал відігравати ключову роль у формуванні та розвитку людських особистостей. Ця трансформація можлива лише завдяки діям, спрямованим на гармонізацію відносин між світом і людством, природою і культурою [2, с. 46-47]. Отож, через систему художніх репрезентацій мистецтво за допомогою спеціальних засобів і методологій інтерпретує, осягає та досліджує світ, тому мистецтво виступає вираженням естетичного світогляду особистості.

Своєю чергою, світ пізнається унікальним чином – через суб'єктивне сприйняття, переживання та культурно-естетичні відчуття митця. Тим не менш, пізнання є багатогранною сутністю, яка змінюється не лише залежно від предметів мистецького дослідження, але й відповідно до пізнавальних можливостей змісту в культурно-історичному контенті.

Естетичне переживання твору мистецтва та його створення потребує цілісності людини, оскільки воно пов'язане з вищими когнітивними цінностями, етичними напруженнями та емоційним сприйняттям. Мистецтво спрямоване не тільки на почуття, а й на інтелект, інтуїцію людини, на всі витончені сфери її розуму. Твори мистецтва є не лише джерелом естетичного задоволення, а й джерелом пізнання: через них розпізнаються, запам'ятовуються та пояснюються істотні сторони життя, людські характери та міжособистісні стосунки. Ця внутрішня єдність усіх душевних сил людини у створенні й сприйнятті творів мистецтва забезпечується синкретичною силою естетичного усвідомлення.

Естетичне сприйняття означає здатність індивіда розпізнавати й оцінювати рівень естетичної досконалості як у матеріальній так і в духовній сферах. Ця здатність дає змогу робити усвідомлений вибір щодо досягнення «важливої мети» та її реалізації. Естетичне відіграє ключову роль у розвитку чуттєвої культури, що визначається через сприйняття мистецтва в еволюції соціокультурних та історичних процесів, відкриває різноманітні прояви краси через категоріальне виявлення досконалості, ідеалу, гармонії.

Взаємозв'язок мистецтва і дизайну базується на виділенні спільних елементів та принципів, але таких, що мають різні цілі та підходи. Щоб зрозуміти цей взаємозв'язок, розглянемо подібності, відмінності та способи їхнього перетину. За подібностями визначимо наступні складники: креативність, візуальні елементи, естетичне сприйняття, візуальну грамотність. Відмінності визначаються через мету, ступінь інтеграції, обмеження, відтворюваність, стандарти.

Отже, по-перше, і мистецтво, і дизайн засновані на креативності, творчому процесі. Вони передбачають використання уяви та інновацій для створення чогось візуально привабливого та значущого. За С. Гончаренко, креативність визначається як «творчі можливості людини, які можуть проявлятися в мисленні, почуттях, спілкуванні, окремих видах діяльності, це здібність народжувати множину різноманітних оригінальних ідей в нерегламентованих умовах діяльності. Це творчі інтелектуальні здібності, зокрема, здатність привносити щось нове в досвід, породжувати оригінальні ідеї в умовах розв'язання або постановки нових проблем, усвідомлювати проблеми і суперечності, а також формулювати гіпотези відносно недостатніх елементів ситуації, відмовлятися від стереотипних способів мислення» [1, с. 243]. Зазначимо, що креативні якості як важливіші ознаки професійного становлення майбутнього дизайнера, впливають на творчу самореалізацію, самоорганізацію, розвиток естетичних поглядів, а отже й на формування естетичної свідомості.

По-друге, і мистецтво, і дизайн базуються на візуальних елементах, щоб передавати історії, повідомлення, емоції та виражати ідеї. Розмірковуючи над визначенням елементів зображення (лінія, колір, форма, текстура) Н. Мірзоєфф у книзі «Вступ до візуальної культури» наводить визначення Леонардо да Вінчі про те, що око є «універсальним суддею», стверджуючи, що «кожна частина зіниці володіє зоровою силою і що ця здатність

не зменшується до точки, як бажають перспективісти» [5, с. 39]. Лінія, колір, форма, текстура є фундаментом художньої композиції. Художники та дизайнери використовують їх різними способами для створення значущих і привабливих творів. Лінії використовуються для створення меж, визначення форм і підказки руху. Вони можуть бути прямими або вигнутими, товстими або тонкими, а їх напрямки і розташування можуть викликати різні емоції або передавати різні повідомлення. Форма визначена через фігури, що є двовимірними і можуть бути геометричними (кола, квадрати, прямокутники) або динамічними (неправильної чи довільної форми). Вони використовуються для створення структур і можуть символізувати поняття або об'єкти. Колір є потужним інструментом для передачі емоцій і створення настрою. Різні кольори можуть викликати певні почуття та асоціації. Художники та дизайнери ретельно підбирають колірні палітри, щоб підтримати заплановані повідомлення чи теми. Текстура стосується тактильної якості поверхні або її візуального представлення. Це додає глибини та насиченості дизайну чи твору мистецтва. Текстури можуть бути грубими, гладкими, матовими, глянцевиими тощо, і вони можуть впливати на те, як глядачі сприймають твір. Поєднуючи ці візуальні елементи, художники та дизайнери можуть створювати композиції, які резонують із глядачами, передають складні оповіді та викликають емоційну реакцію. Вибір і розташування цих елементів відіграє значну роль у загальному впливі твору мистецтва чи дизайну. Крім того, принципи дизайну, такі як: баланс, контраст, єдність і акцент працюють у поєднанні з цими основними елементами для створення естетично привабливих і значущих творів мистецтва.

По-третє, естетичне сприйняття є одним з основних складників як у мистецтві, так і в дизайні. Чи це мистецький твір, чи створений дизайн проєкт, естетичне сприйняття, його естетичне оцінювання та творча інтерпретація грають вирішальну роль при взаємодії митця з глядачем. Ми розуміємо естетичне сприйняття як таке, що означає здатність індивіда розпізнавати й оцінювати рівень естетичної досконалості як у матеріальній так і в духовній сферах. Ця здатність дає змогу робити усвідомлений вибір щодо досягнення «важливої мети» та її реалізації. Естетичне відіграє ключову роль у розвитку чуттєвої культури, що визначається через сприйняття мистецтва в еволюції соціокультурних та історичних процесів, відкриває різноманітні прояви краси через категоріальне виявлення досконалості, ідеалу, гармонії. Для майбутніх дизайнерів важливо ставити завдання щодо системного осмислення явищ і предметів, що мають місце в навколишньому житті, художньо-творчій діяльності. Це зумовлює необхідність використання естетичної освіти для збагачення естетичного світогляду майбутніх фахівців з дизайну, розвитку їх здатності на системному рівні оцінювати й інтерпретувати естетичні цінності [4, с. 49].

По-четверте, і мистецтво, і дизайн може бути формами візуальної грамотності. Вони передають інформацію, емоції та повідомлення, хоч і різними способами та з різними цілями. У мистецтві естетика твору часто ставить на перше місце самовираження та творчість митця. Це може бути дуже суб'єктивним, абстрактним, відкритим для тлумачення, що дозволяє глядачам привносити свої інтерпретації у твір. Візуальна грамотність у дизайні, естетика продукту або інтерфейсу може передати ідентичність бренду, функціональність і досвід користувача. Дизайн, як правило, часто більш функціональний і утилітарний, більшою мірою зосереджений на вирішенні конкретних проблем і досягненні певних цілей, наприклад, покращення взаємодії з користувачем або передача повідомлення бренду. «У контексті візуальної грамотності необхідно враховувати здійснений аналіз теорії сприйняття і когнітивної діяльності загалом, концептуально близької до теорії «активності уяви». Вона постає активною діяльністю всього організму в його тілесності й духовності, обумовлює сприйняття видимого середовища, його запитування та пошук відповіді у взаємодії відчуттів (зору, слуху, дотику) в кореляції з елементами переосмислення і трансформації цього досвіду» [3, с. 6]. Таким чином, і мистецтво, і дизайн є формами візуальної грамотності, де мистецтво тяжіє до суб'єктивного та емоційного вираження, тоді як дизайн має тенденцію бути більш об'єктивним та функціональним.

Однією з найважливіших відмінностей між мистецтвом та дизайном є їх мета. Мистецтво часто створюється для самовираження, дослідження ідей та емоційного вираження без конкретної функціональної чи комерційної мети. З іншого боку, дизайн створюється з практичною метою, будь то розробка логотипу, продукту або інтерфейсу користувача. Дизайн повинен мати чітку та функціональну мету і зазвичай створюватися з урахуванням конкретної аудиторії або користувача. До цього додаємо, що дизайн часто діє в рамках практичних обмежень, таких як бюджет, матеріали та функціональність, тоді як мистецтво зазвичай має більш вільну форму і може бути не пов'язане такими обмеженнями. Мистецтво часто вважається унікальним і оригінальним творінням, тоді як дизайн може включати створення декількох копій продукту або візуального елемента. Дизайн часто відповідає галузевим стандартам і тенденціям, тоді як мистецтво може бути більш індивідуалістичним та надавати виклик існуючим нормам або перевизначати їх.

Отже, взаємозв'язок мистецтва і дизайну через використання творчості, візуальних елементів та естетики визначає точки їх перетину в межах одного безперервного процесу. Наприклад, для естетично свідомої передачі повідомлення та продукування в сучасному інформаційно-комунікативному просторі можуть бути створені проєкти, як-от реклама чи маркетинг, художні, екологічні інсталяції, мистецькі виставки, естетичні кампанії в соціальних мережах, подкасти та аудіовізуальна продукція, віртуальна реальність, архітектурні проєкти, інсталяції цифрового мистецтва, кінематографічна продукція та ін., які включають елементи як мистецтва так і дизайну. Межі між двома областями можуть бути умовними, динамічними і рухливими, через що вони часто впливають та надихають одна одну. Тому будь то відмінності чи подібності, мистецтво та дизайн сприяють багатству та різноманітності людського самовираження та творчості.

Підсумовуючи дослідження взаємозв'язку між мистецтвом і дизайном, визначимо роль мистецьких знань у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

1. Для дизайнерів набуті знання з галузі мистецтва визначають візуальну грамотність, активізують естетичну обізнаність. Під естетичною обізнаністю розуміємо здатність особистості естетично сприймати, використовувати та інтерпретувати візуальні образи, виражати думки, емоції, смисли, естетично свідомо продукувати їх в інформаційно-комунікативному просторі.

2. Мистецькі знання мають слугувати джерелом креативності та натхнення для дизайнерів. Це спонукає нестандартно мислити, експериментувати з новими ідеями та розширювати естетичну свідомість у межах дизайну. Дизайнери повинні впроваджувати концепції естетики за допомогою інструментів та технік візуальних форм для вираження оригінальних ідей, уяви та інноваційних поглядів для створення естетично привабливого та значущого дизайн продукту.

3. Мистецькі знання спонукають до розвитку критичного мислення, що є невід'ємною складовою естетичної свідомості. Під критичним мисленням розуміємо систему суджень, що дає змогу усвідомлювати, аналізувати, критикувати інформацію, аргументувати свою точку зору. Набуття мистецьких знань на основі принципів критичного мислення, таких як: усвідомленість, самостійність, рефлексивність (самоаналіз), обґрунтованість передбачає визначення естетичної оцінки щодо творів мистецтва і є пріоритетним напрямом у формуванні естетичної свідомості.

4. Набуття мистецьких знань передбачає міждисциплінарне навчання. Майбутні дизайнери вивчають розвиток історичних стилів, виявляють співвідношення стильових явищ із загальними процесами в культурі і суспільстві. Такі категорії як ідея, тема, історія, сюжет, концепція, колорит, пластична композиція, ритм, баланс, світлотіньове моделювання та інше є предметом вивчення багатьох дисциплін. Проводячи міждисциплінарний аналіз творів мистецтв майбутні дизайнери визначають композиційні, колористичні, художньо-естетичні риси, що дозволяє на основі традиційних естетичних уявлень і напрямів сучасного дизайну розглядати твір мистецтва з новим розумінням законів краси, гармонії, досконалості.

Висновки. В реаліях сучасного мінливого інформаційно-комунікативного простору сучасна професійна освіта у формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів має орієнтуватися на естетичну спрямованість освітніх програм. Перспективним вважаємо впровадження в освітній процес освітніх компонентів з орієнтацією на цифрову естетику для проєктування естетично привабливих вебсайтів, візуальних контентів, платформ електронного навчання; активного застосування мультимедійних інструментів на основі відео, графіки, анімації та інтерактивного моделювання; зосередження на візуальній грамотності через візуальні медіа, інтерпретацію творів мистецтва й створення нових дизайнерських проєктів з урахуванням традиційних естетичних уявлень і напрямів сучасного дизайну; впровадження креативних підходів, активізації процесів критичного мислення та естетичної обізнаності як засобів формуванні естетичної свідомості майбутніх дизайнерів.

Використана література:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. вид. 2-ге, доп. і випр. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.
2. Естетика / за заг. ред. Л. Т. Левчук. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 520 с.
3. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Презентація візуальної грамотності в освітньому процесі та її експлікація в культурі мовлення. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020, Том 75, №1. С. 1–12.
4. Томашевський В. В. Естетична культура дизайнера: програма і методика спецкурсу для студентів-дизайнерів. Кривий Ріг : ДВНЗ «Криворізький державний педагогічний університет», 2016. 80 с.
5. Mirzoeff N. An Introduction to Visual Culture. London : Routledge, 1999. 274 p.

References:

1. Honcharenko S. U. (2011). *Ukrainskyi pedahohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk*. [Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary]. vyd. 2-he, dop. i vypr. Rivne : Volynski oberehy, 552 s. [in Ukrainian].
2. Kremen V. H., Ilin V. V. (2020). *Prezentatsiia vizualnoi hramotnosti v osvıtnomu protsesi ta yii eksplikatsiia v kulturі movlennia*. [Presentation of visual literacy in the educational process and its explanation in speech culture *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*]. Tom 75, №1. S.1–12. [in Ukrainian].
3. Estetyka (2010). [Aesthetics] / za zagh. red. L. T. Levchuk. Kyjiv : Centr uchbovoji literatury. 520 s. [in Ukrainian].
4. Tomashevskiy V. V. (2016). *Estetychna kultura dyzainera: prohrama i metodyka spetskursu dlia studentiv-dyzaiyeriv* [Aesthetic culture of a designer: program and methodology of a special course for design students]. Kryvyi Rih : DVNZ «Kryvorizkyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet», 80 s. [in Ukrainian].
5. Mirzoeff N. (1999). *An Introduction to Visual Culture*. London : Routledge. 274 p.

Kostiuk O. The relationship between art and design in the context of determining the role of artistic knowledge in the formation of the aesthetic consciousness of future designers

The aesthetic consciousness of the future designer can be characterized as a peculiar form of spiritual development, which reveals the depth of the aesthetic vision of the world, reveals the desire for beauty, balance, and perfection. The understanding of art is presented as the embodiment of the perfect skill of mirroring reality, making sense of how a person through the system of artistic images with certain means and techniques knows, realizes, aesthetically evaluates and creatively interprets a work of art. The specificity of the relationship between art and design is revealed, based on the identification of common elements

such as creativity, visual elements, aesthetic perception, visual literacy. In this context, it is stated that creative qualities, as more important signs of the professional development of a future designer, influence creative self-realization, self-organization, the development of aesthetic views, and therefore the formation of aesthetic consciousness; visual elements are the basis for creating a composition and play a significant role in creating aesthetically appealing and meaningful works of art or design; aesthetic perception, aesthetic evaluation and creative interpretation for future designers are necessary components for understanding phenomena and subjects in the professional education system; visual literacy determines the perception of the visible environment at the same time as the future designer's ability to aesthetically perceive, use and interpret visual images, express thoughts, emotions, meanings, and aesthetically consciously produce them in the information and communication space. Attention is focused on the fact that for designers, acquired knowledge in the field of art activates aesthetic awareness; can serve as a source of creativity that encourages thinking outside the box, experimenting with new ideas and expanding aesthetic awareness within design; encourage the development of critical thinking, which is an integral component of aesthetic consciousness. It was concluded that in the realities of today's changing information and communication space, modern professional education in the formation of the aesthetic consciousness of future designers should focus on the aesthetic orientation of educational programs. We consider the introduction into the educational process of educational components with a focus on digital aesthetics for the design of aesthetically attractive websites, visual content, and e-learning platforms to be a promising direction; active use of multimedia tools based on video, graphics, animation and interactive modeling; focusing on visual literacy through visual media, interpretation of works of art and creation of new design projects taking into account traditional aesthetic ideas and trends of modern design; introduction of creative approaches, activation of the processes of critical thinking and aesthetic awareness as a means of forming the aesthetic consciousness of future designers.

Key words: aesthetic consciousness, future designers, art, design, aesthetic perception, visual literacy, professional education.

УДК 378.011.3-051:6

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.95.13>

Кудря О. В., Овсій Є. Г.

ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розкриваються особливості формування компетентностей майбутніх учителів технологій. Розглядається один із ефективних засобів формування компетентностей – проєктно-технологічна діяльність, що поєднує в собі організаційну, проєктно-технологічну, підприємницьку та інші сторони навчання. Проведено аналіз наукової літератури з метою систематизації та узагальнення даних щодо впровадження компетентнісного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів технологій.

Зазначено, що суттєвий вплив на формування проєктно-технологічної компетентності має організація навчальної діяльності здобувачів освіти під час вивчення різних навчальних предметів на засадах проєктно-технологічної діяльності. Ця компетенція є більш глобальною і складається з певного набору інших компетенцій, які формуються на різних етапах реалізації проєкту. Виокремлено компетентності, які важливо сформувати у майбутніх учителів технологій у процесі проєктно-технологічної діяльності (організаційну, проєктно-технологічну, підприємницьку) та визначено основні складові цих компетенцій.

Встановлено, що організація процесу навчання на основі проєктно-технологічної діяльності сприяє розвитку організаційної, конструкторсько-технологічної та підприємницької компетентностей. Організаційна компетентність студентів визначається їхньою здатністю планувати, організовувати та керувати роботою групи чи колективу, а проєктно-технологічна діяльність сприяє розвитку цих умінь на основі спільного розв'язання проблем, розподілу ролей та координації дій. Конструкторсько-технологічна компетентність майбутніх учителів технологій передбачає їх розуміння та вміння застосовувати конструкторсько-технологічні знання для створення нової продукції або вдосконалення існуючої. Підприємницька компетентність формується в процесі роботи над проєктами, студенти вивчають основи підприємницької діяльності, набувають навичок управління ресурсами, розробки бізнес-стратегії.

Ключові слова: проєктно-технологічна діяльність, творчий проєкт, проєктна діяльність, проєкт, майбутній учитель технологій, компетентність, навчальна діяльність, технологічна освіта

Сучасна система освіти адаптується до прогресивного розвитку суспільства, триває пошук нових методологічних засад для її реформування. Один із таких підходів – компетентнісний – визнається як ключовий інструмент оновлення та досягнення сучасного рівня якості в освіті.

Визначення результатів освіти в термінах компетентності передбачає їхню інтеграцію, врахування ціннісно-сміслових аспектів особистості та орієнтацію на практичний розвиток. Зміщення уваги від змісту до результатів, від знань до особистісного розвитку, визначається як ключовий фактор поширення і визнання компетентнісного підходу

Одним із ефективних засобів формування у майбутніх учителів технологій компетентностей є проєктно-технологічна діяльність, яка об'єднує в собі організаційний, конструкційно-технологічний, підприємницьку та інші аспекти навчання.